

10. Богуславский М. М. Иммунитет государств [текст] / М. М. Богуславский. – М.: ИМО, 1962. – 231 с. – С. 69.
11. Фельдман Д. И. Вказана праця. – С. 219.
12. Chen Ti-Chiang. Вказана праця. – Р. 140-142.

Репецька О.І.

*аспірант кафедри європейського права
факультету міжнародних відносин,
Львівський національний університет імені Івана Франка*

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВ

Уряди держав витрачають багато часу, сил, капіталу заради представлення міжнародно-правових аргументів на підтримку їхньої зовнішньополітичної діяльності, яка здійснюється в різних сферах міжнародних відносин, таких як: торгівля, охорона навколишнього середовища, права людини, застосування сили однією державою проти іншої. Вони демонструють як їхні позиції, політичні рішення, акти відповідають нормам міжнародного права, яке служить для них засобом обґрунтування законності державної поведінки.

Вплив політики держав в процесі реалізації міжнародного права передбачає, що держави прагнуть використовувати норми та інститути міжнародного права в якості засобу реалізації своїх інтересів. Таке сприйняття державами співвідношення міжнародного права та політики викликає гостру проблему в міжнародних відносинах, – використання міжнародного права як знаряддя зовнішньої політики держав в міжнародному середовищі.

Міжнародне право може сприйматись державою як механізм реалізації її політичних інтересів, та спосіб захисту її діяльності [3, с. 54]. Воно виступає політичним важелем в управлінні всіх членів міжнародної спільноти, стратегічним прийомом у розпорядженні всіх держав, який вони можуть використовувати як засіб переслідування політичних цілей.

В випадках, коли між правом та політикою існує певний розрив та неузгодженість, міжнародне право можуть використовувати для виправдання дій держав, намагаючись пояснити законність підстав здійснення певних актів. Висувається припущення, що міжнародне право виступає лише як інструмент політики, а не як засіб регулювання відносин в міжнародному середовищі [2, с. 256].

В концепції «політичного спрямування міжнародного права» вказується, що міжнародне право виступає основою відносин (оскільки більшість держав дотримується його норм), проте воно не створює жодних обмежень для поведінки, а навпаки служить зовнішньополітичним інтересам держав. А норми міжнародного права створюються та реалізуються відповідно до

вимог політики держав [4, с. 89]. Доказом є те, що міжнародне право розвивається під впливом політичних інтересів та потреб держав.

Роль міжнародного права у міжнародній політиці аналізується з точки зору її здатності обґрунтувати державну поведінку для того, щоб підвищити легітимність політики, та підвищити репутацію держави. Концепція Грехема Елісона «організаційної політики» вказує, що міжнародні політичні рішення відображають політичну вагу конкретних учасників, та виправдовує їх зовнішню політику [1, с. 10].

Держави, сприймаючи міжнародне право як засіб здійснення їх політики (основним призначенням якого вказується служіння для виправдання дій держав), використовують міжнародне право як інструмент обґрунтування, виправдання дій, які здійснюються з порушенням норм міжнародного права. Вони нерідко намагаються пояснити відповідність підстав, здійснення певних актів, щодо норм міжнародного права, випровдати власну міжнародну поведінку, та заперечити законність дій інших держав.

Сприйняття міжнародного права державами як корисного знаряддя здійснення їх політики, як важливий інструмент міжнародного суспільства, як механізм виправдання дій та актів держав, та засобу підвищення легітимності їх зовнішньополітичної діяльності, – являється причиною використання міжнародного права в корисливих політичних інтересах держав.

Міжнародне право можуть використовувати як обґрунтування державної поведінки, виправдання політичних актів, дій. Твердження, що міжнародне право є лише корисним для держав як обґрунтування, передбачає, що право є ефективним лише там, де акти, дії держави здійснюються у відповідності до змісту норм міжнародного права.

Держави, коли прагнуть здійснити дії, законність яких є сумнівною, враховують можливість ефективно та переконливо обґрунтувати їх дії відповідними міжнародно-правовими нормами. Проте, якщо для держави важко виправдати її дії у відповідності до міжнародного права, в такій ситуації краще відмовитись від вчинення таких дій, або бути готовими заплатити ціну за порушення норм міжнародного права.

Міжнародно-правові норми, сформовані суб'єктами міжнародного права, спрямовані на отримання певних результату, внаслідок чого, виступають інструментом досягнення політичних цілей та завдань держав. Хоча для держав міжнародне право виступає інструментом досягнення їх цілей та потреб, однак право створює межі поведінки держав. Вони не можуть порушувати норми міжнародного права лише з огляду на той факт, що в певний момент, його приписи розходяться із їх власними методами досягнення поставлених політичних завдань.

Норми міжнародного права окреслюють правові межі у засобах та методах досягнення політичних інтересів держав, вони повинні дотримуватись норм міжнародного права, та виконувати свої міжнародно-правові зобов'язання в процесі здійснення зовнішньополітичної діяльності. Держави не можуть використовувати норми міжнародне права для обґрунтування, виправдання їх дій, які спрямованні на невиконання, чи

недотримання норм міжнародного права (наприклад, виправдання використання сили).

Список використаних джерел:

1. Allison G. *Essence of Decision: Explaining the Cuban Missile Crisis* // Boston: Little, Brown and Company, 1971. – 329 p.
2. Corbett P. *Law in diplomacy* // Princeton: Princeton University Press, 1959. – 290 p.
3. Katzenstein P.J. *The culture of national security: norms and identity in world politics* // Columbia University Press: New York, 1996. – 562 p.
4. McDougal M. *The impact of international law upon national law: A policy-oriented perspective* // *Yale Scholarship Series Paper 2614*, 1959. – pp.25-92.

Сажко Г.В.

студентка,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ СІМЕЙНО-ШЛЮБНИХ ВІДНОСИН З ІНОЗЕМНИМ ЕЛЕМЕНТОМ

Сімейно-шлюбні відносини у різних країнах світу мають свою специфіку, що зумовлено зокрема і особливістю законодавчого регулювання. Правові акти сімейного права різних держав характеризуються значними відмінностями у матеріально-правовому та процесуальному врегулюванні сімейних відносин. Це дає підстави кожному із правопорядків претендувати на врегулювання одних і тих самих відносин, якщо вони ускладнені іноземним елементом. Адже специфіка регламентації даних відносин полягає у поєднанні історичних та культурних традицій, релігії, звичаїв та інших особливостей. Відмінним у різних державах є і співвідношення норм різного характеру, адже однакова за змістом норма у різних державах може бути закріплена як норма етична, релігійна чи правова.

Можна констатувати, що питання сімейно-шлюбних відносин з іноземними громадянами в Україні є актуальним і як з теоретичної, так і з практичної точки зору. Нагальною потребою у вивченні відповідного законодавства іноземних країн для запозичення певних норм та інститутів з метою імплементації їх у законодавство України з метою регулювання сімейно-шлюбних відносин з іноземним елементом. Основною проблемою є зіткнення усталених правових норм іноземних країн і національного законодавства, що породжує значну кількість колізій.

Іноземний елемент є визначальною ознакою, за якою приватноправові відносини міжнародного приватного права відрізняються від решти приватноправових відносин. Наявність у цих правовідносинах хоча б однієї з форм іноземного елемента є підставою для застосування міжнародно-правових норм, зокрема і у сімейно-шлюбних відносинах. Саме наявність іноземного елемента в сімейно-шлюбних відносинах надає їм «міжнародного» характеру, відносить їх до сфери міжнародних приватноправових відносин,